

JAPAN letter

Newsletter from The Japan Foundation, Bangkok

JAPAN FOUNDATION

ฉบับที่ 73

73

JANUARY
FEBRUARY
MARCH
2012

*"Pioneer the Future with Power of Culture
- Spirit of Tohoku, Voices from Asia -"*

02 COVER Story

"Pioneer the Future with Power of Culture
- Spirit of Tohoku, Voices from Asia -"

07 JENESYS

รอยอดีตที่ "มินามาตะ"

11 NOTICE

- Sweet Arts - Wagashi
- การแสดงดนตรีจากวง AUN
- ละครคน-หุ่นยนต์ เรื่อง "ซาโยนาระ"
- นิทรรศการเกี่ยวกับการรับมือภัยพิบัติ

12 Activity Report

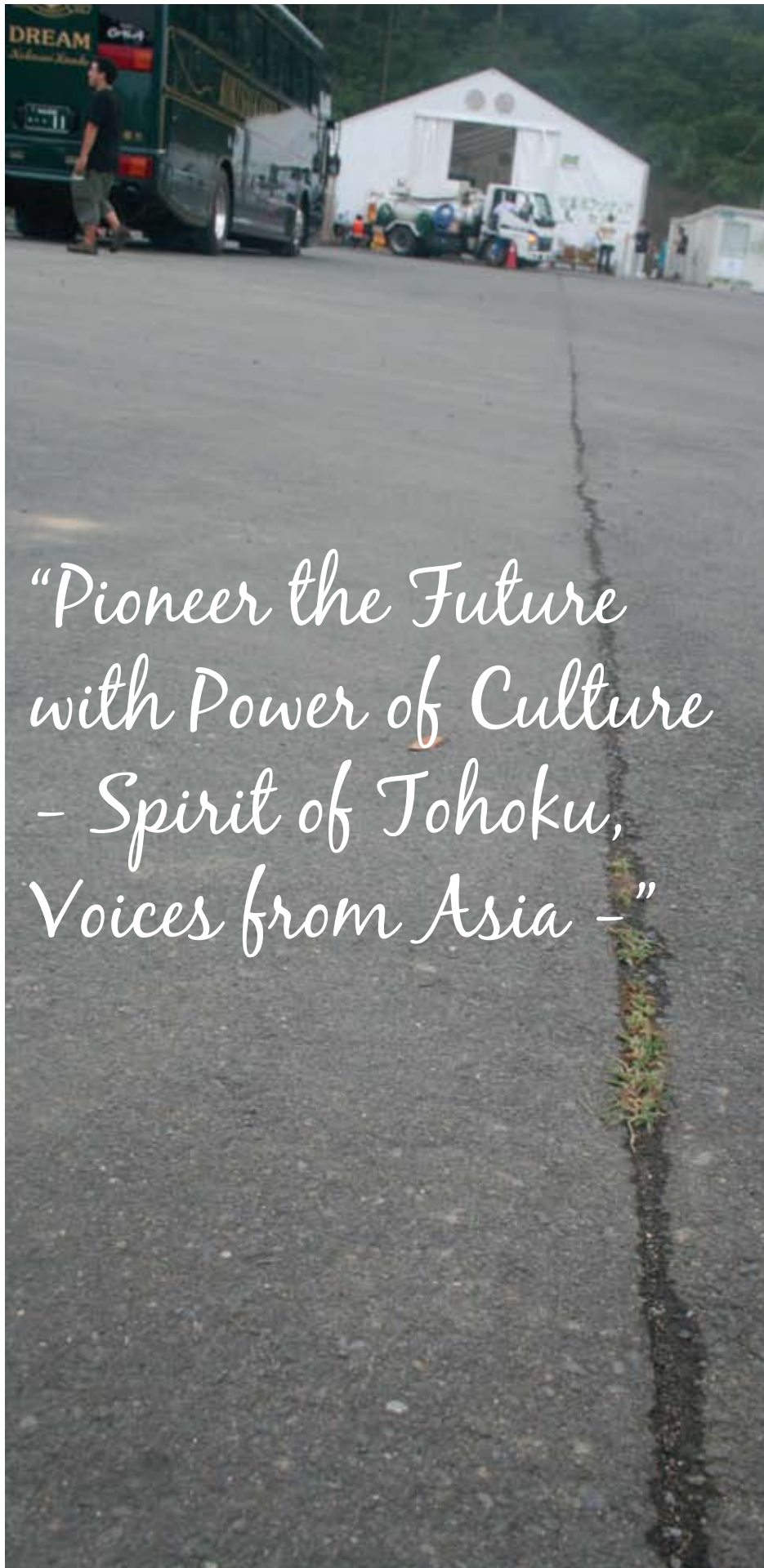
- The Dolls of Japan Exhibition
- 5th JSN-Thailand Conference
- Special Lecture by Prof. Dr. Eiji Oguma

14 JFBKK Library's

Recommended Books & DVDs

15 JF Theater

January - March 2012

ในช่วงเดือนสิงหาคม 2554 ที่ผ่านมา Asahi Art Festival (AAF) ประเทศญี่ปุ่น ได้จัด AAF Global Network Project โดยเชิญผู้มีบทบาทในด้านศิลปะและงานสร้างสรรค์จาก 7 ประเทศในเอเชียเข้าร่วมเดินทาง เพื่อเยี่ยมชม และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับกลุ่มผู้ทำงานศิลปะในเขตโทโฮกุ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของญี่ปุ่น) ซึ่งได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวครั้งใหญ่และทsunami ที่ผ่านมาเมื่อเดือนมีนาคม 2554

เจแปนฟาวน์เดชั่นได้ร่วมกับ AAF จัดสัมมนานานาชาติขึ้นเนื่องจากกิจกรรมนี้ ในหัวข้อ “Potential of New Global Network” ในวันที่ 21 สิงหาคม 2554 ที่ JFIC Hall Sakura

คุณพนศักดิ์ ละออ จากมูลนิธิทีนา จังหวัดเชียงใหม่ (The Land Foundation - www.thelandfoundation.org) ผู้แทนจากประเทศไทย ได้เขียนแบ่งปันประสบการณ์จากการร่วมเดินทางไปในครั้งนี้ให้แก่ผู้อ่านญี่ปุ่นสารดังนี้

เบื้องต้นมูลนิธิที่นาขอขอบคุณทีมผู้จัดกิจกรรม AAF study tour รวมทั้งองค์กรต่าง ๆ ภายในประเทศญี่ปุ่นที่ได้ให้โอกาสมูลนิธิที่นาในการเข้าร่วมโครงการนี้ มูลนิธิยินดีเป็นอย่างยิ่ง และถือว่าเป็นโอกาสอันสำคัญที่จะได้เห็น และเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ในญี่ปุ่น ภายหลังจากเหตุการณ์ทศินามิที่เกิดขึ้นในครั้งนี้

ข้าพเจ้าขอใช้โอกาสนี้ในฐานะตัวแทนขององค์กรพูดถึงความรู้สึกต่อเหตุการณ์ทศินามิที่เกิดขึ้นทั้งก่อนและหลังจากเกิดเหตุการณ์ กระทั่งการได้สัมผัสกิจกรรม และความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ในประเทศญี่ปุ่น เพื่อที่จะฟื้นฟูประเทศในหลาย ๆ ด้าน ข้าพเจ้าขอเน้นว่าสิ่งที่ข้าพเจ้าเขียนนี้ เป็นเพียงความรู้สึก ไม่ได้เป็นเหตุผลอะไร อาจด้วยเหตุผลเช่นว่าข้าพเจ้ามิได้เป็นคนเก่งด้านภาษาต่างประเทศเท่าที่ควร จึงทำให้การรับรู้ข้อมูลในหลาย ๆ เรื่องที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างทัวร์นั้นอาจคลาดเคลื่อน หรือบางครั้งอาจเป็นความเข้าใจผิดเลยก็ว่าได้ ดังนั้นการที่จะกล่าวถึงความรู้สึกต่อการเข้าร่วมโครงการในครั้งนี้ หากมีความเข้าใจที่ผิดไป ข้าพเจ้าต้องขออภัยไว้ที่นี้ด้วย

วันที่เกิดทศินามิในประเทศญี่ปุ่นนั้น ประเทศไทยคือหนึ่งในหลาย ๆ ประเทศที่สัมผัสได้ถึงเหตุการณ์บางอย่าง แผ่นดินไหวเป็นส่วนหนึ่งของการสัมผัส แต่ข้าพเจ้าก็ไม่ได้คิดว่าจะเกิดเหตุการณ์อะไรที่ร้ายแรง คิดแต่เพียงว่าแผ่นดินไหว กระทั่งรับรู้วันที่ประเทศญี่ปุ่น เกิดทศินามิ อีกทั้งยังเป็นภัยพิบัติที่ส่งผลกระทบอย่างมากมายมหาศาล หลังจากการรับรู้ข่าวเหตุการณ์นี้ได้ไม่นาน ความรู้สึกแรกที่สัมผัสได้อย่างชัดเจนต่อสิ่งที่เกิดขึ้นคือ อุดมภูมิในประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหัน นั่นคือความหนาวเย็น และฝนที่ตกต่อเนื่องติดต่อกันหลายวัน

ความเห็นใจต่อสิ่งที่เกิดขึ้นนี้มีผลทางความรู้สึกอย่างมากมาย ความหนาวเย็นและสายฝนที่เกิดอย่างต่อเนื่องในช่วงระยะเวลานั้นกลายเป็นสิ่งเดียว และเป็นสิ่งสำคัญที่เชื่อมโยงความรู้สึกของข้าพเจ้ากับคนที่ประเทศญี่ปุ่น ข้าพเจ้าเฝ้าดูปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นรวมทั้งได้เห็นการหลังไหลของน้ำใจจากคนในหลาย ๆ ประเทศที่พยายามจะช่วยเหลือประเทศญี่ปุ่น ข้าพเจ้าเองก็เป็นหนึ่งในนั้นที่พยายามจะดูช่องทางการช่วยเหลือ

ความรู้สึกที่หมกมุ่นอยู่ในเหตุการณ์นี้เองที่ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกสะเทือนใจอย่างถึงที่สุด จนกระทั่งวันหนึ่งข้าพเจ้าได้รับข้อความหนึ่งว่า “everything will be okay in the end, if it’s not okay it’s not the end” คำนี้ทำให้ข้าพเจ้าออกจากความรู้สึกนั้นได้ และทำให้มองเห็นความจริงและมองสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในฐานะที่เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงอย่างหนึ่ง และเราทุกคนต้องอยู่ท่ามกลางสิ่งเหล่านี้ อีกทั้งคำนี้ยังกลายเป็นคำที่ทำให้กำลังใจต่อข้าพเจ้าในเรื่องอื่น ๆ อีกด้วย

กระทั่งได้มาเยือนประเทศญี่ปุ่น และได้รับฟังและสัมผัสสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รวมทั้งสิ่งที่เป็นทิศทางเพื่อการฟื้นฟูประเทศนี้ ข้าพเจ้ายอมรับว่าความชัดเจนของความรู้สึกของคนที่นี่ค่อนข้างมีความชัดเจนอย่างมาก กล่าวง่าย ๆ คือไม่สั่นคลอนต่อสิ่งที่เกิดขึ้น ในทางกลับกันยังมั่นคงแข็งแรงเสมือนว่าเราทุกคนต่างเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี เมื่อได้เห็นความรู้สึกเหล่านี้ท่ามกลางข้อมูลที่ได้รับรู้ว่าสถานการณ์มีแนวโน้มว่าจะเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและอาจจะรุนแรงขึ้นด้วย ข้าพเจ้าตระหนักได้อย่างชัดเจนว่าความรู้สึกของคนที่นี่คงพร้อมที่จะเผชิญต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างกล้าหาญไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้นก็ตาม และความตระหนักในจุดนี้เองที่ทำให้ข้าพเจ้ารู้ได้ทันทีว่า คนญี่ปุ่นสามารถสะท้อนศักยภาพของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ และสามารถที่จะเป็นแรงบันดาลใจให้กับคนทุกคนทั่วโลกที่ได้รับรู้ถึงสิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน

ในส่วนของกิจกรรมเพื่อฟื้นฟูประเทศญี่ปุ่นนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าการสร้างทิศทางของกิจกรรมได้อย่างน่าสนใจมากเช่น มีกิจกรรมหนึ่งที่เปิดโอกาสให้กับคนในจังหวัดและคนจากที่ต่าง ๆ มาบรรเลงบทเพลงร่วมกันคล้ายกับวงออร์เคสตราขนาดใหญ่ ซึ่งเมื่อมองดูสายตาและกลุ่มคนที่อยู่โดยรอบแล้ว ข้าพเจ้าเห็นอย่างชัดเจนเลยว่าเสียงที่เกิดขึ้นในช่วงขณะที่บรรเลงนั้นได้ร้อยรัดทุกคนเอาไว้ เสมือนกับเป็นจุดรวมของจิตใจ

ช่วงระหว่างเดินทางไปตามที่ตั้งต่าง ๆ นี้ ในใจข้าพเจ้ามักจะเรียกร้องเสมอว่าอยากจะเข้าไปใกล้ความรู้สึกต่อสิ่งที่เกิดขึ้นมากกว่านี้ เพราะในช่วงระหว่างทัวร์นั้น เหมือนกับว่าข้าพเจ้าเพียงแค่มองสถานการณ์

อยู่โดยรอบไม่มีความรู้สึกใด ๆ มาก ต่างจากตอนที่ข้าพเจ้าอยู่ที่ประเทศไทยและได้สัมผัสความรู้สึกนั้นผ่านการเปลี่ยนแปลงด้านอากาศที่หนาวเย็นอย่างกะทันหัน การเรียกร้องในใจนี้ได้รับรู้อัตถุประสงค์เมื่อวันหนึ่งข้าพเจ้าได้ขอร่วมเดินทางไปกับเพื่อนคนอื่น ๆ ที่มีความต้องการไปเยี่ยมชุมชนคนเกาหลี ในช่วงขณะที่เยี่ยมชมและดูความเสียหายที่เกิดขึ้นในชุมชนแห่งนั้น ข้าพเจ้าและเพื่อนคนหนึ่งจากประเทศฮ่องกงได้เดินขึ้นไปอยู่บนชั้น 5 ซึ่งเป็นชั้นบนสุดของตึกที่ได้รับ ความเสียหายจากแผ่นดินไหวในตอนนั้น ช่วงระหว่างที่เดินดูไปเรื่อย ๆ อยู่นั้นก็เกิดแผ่นดินไหวขึ้น ในตอนแรกข้าพเจ้าและเพื่อนก็คิดว่าเป็นเพียงลมที่พัดและด้วยตึกที่เอียงและฉีกขาดนี้จึงทำให้เกิดการไหวไปมาได้อย่างง่ายดาย แต่แล้วก็เริ่มหนักขึ้นเรื่อย ๆ และกินเวลาอยู่ช่วงหนึ่ง ความรู้สึกช่วงนั้นไม่มีความรู้สึกใดที่อธิบายได้เลย ไม่มีความคิดใด ๆ ปรากฏขึ้นเลยแม้แต่นิดเดียว มีแต่ความรู้สึกบางอย่างที่แผ่ซ่านพุ่งขึ้นมา ทั้งตัวให้รู้สึก พอหลังจากแผ่นดินไหวหยุดลงได้สักพักก็เริ่มรู้สึกตัว ภายใใจเต็มไปด้วยความรู้สึกสับสนอย่างถึงที่สุด แม้ว่าจะเป็นสิ่งเล็กน้อยเมื่อเทียบกับสิ่งที่เกิดขึ้นต่อคนญี่ปุ่น แต่มันก็ทำให้เรามองเห็นชีวิตเรา และสิ่งที่เราอยู่ร่วมด้วยเช่นธรรมชาติมากขึ้น หากเปรียบเทียบความรู้สึก หลังจากได้สัมผัสแผ่นดินไหวในครั้งนี้ คงเปรียบได้กับเนื้อเพลง Spirited Away ในท่อนหนึ่งที่ว่า “กระเจ๊กที่แตกร้าว ก็สามารถที่จะ สะท้อนตัวตนใหม่ได้” ท่ามกลางความวิฤติ และเลวร้าย สามารถทำให้เห็นตนเองได้อย่างชัดเจนมากขึ้น และนี่เองที่เป็นสิ่งที่เติมเต็มจิตใจของข้าพเจ้า และร้อยรัดข้าพเจ้ากับคนญี่ปุ่นเข้าไว้ด้วยกันอีกครั้ง แม้ว่า จะเกิดจากสิ่งที่ไม่คาดคิดเลยก็ตาม

และอีกครั้ง เมื่อเพื่อนชาวฮ่องกงอาสาพาข้าพเจ้าไปดูคนที่ไม่มีที่อยู่ และได้อาศัยรวมกันอยู่ในสวนสาธารณะแห่งหนึ่งในเมืองโตเกียว และเป็นเหมือนชุมชนขนาดใหญ่เลยก็ว่าได้ ที่ว่าใหญ่ไม่ได้หมายความว่า มีที่พักหรืออาคารที่กินเนื้อที่กว้างใหญ่ แต่มันใหญ่ในความหมายของจำนวนคนที่เยอะ ข้าพเจ้าตกใจมากที่ได้เห็นเพราะมันคือความแตกต่างอย่างชัดเจนท่ามกลางการพัฒนาที่อยู่บนฐานที่แข็งแรง ในส่วน

นี้ข้าพเจ้าไม่มีความคิดใดมาก เพราะประเทศไทยก็มีสิ่งนี้เยอะมาก บางที่คงเยอะกว่าประเทศญี่ปุ่นด้วยซ้ำ การพูดถึงส่วนนี้คงพูดได้ยาก และในช่วงที่เดินทางกลับเพื่อจะมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนี้ที่ The Japan Foundation ข้าพเจ้าได้พบเห็นต้นหญ้าเล็ก ๆ ที่แทรกขึ้นมาตามรอยแตกร้าวของถนนคอนกรีตตลอดทาง พลันนึกขึ้นได้ว่าชีวิตของคนที่ยืนตัวอยู่ในสวนสาธารณะแห่งนี้ คงมีความหมายอะไรสักอย่างต่อคนอื่นไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง เช่นเดียวกันกับต้นไม้ใบหญ้าเล็ก ๆ ที่แทรกขึ้นมาและงอกงามท่ามกลางรอยแตกร้าวของพื้นคอนกรีต คล้าย ๆ กับว่า สิ่งสำคัญสามารถกลายเป็นสิ่งที่ไร้ประโยชน์ และสิ่งที่ไร้ประโยชน์ก็สามารถทำให้เกิดประโยชน์ที่ใหญ่ยิ่งได้

ในวันสุดท้ายที่มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ข้าพเจ้าได้เห็นการแสดงข้อคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่เข้าร่วมกิจกรรม หลายข้อคิดเห็นเป็นสิ่งที่น่าสนใจมาก โดยส่วนตัวของข้าพเจ้าไม่ได้มีข้อคิดเห็นอะไรมากเกี่ยวกับทิศทางของกิจกรรมที่มุ่งเน้นไปที่การฟื้นฟูด้านต่าง ๆ ของประเทศญี่ปุ่น เพราะข้าพเจ้าก็เห็นและเข้าใจอย่างค่อนข้างชัดเจนแล้วว่า ศักยภาพของคนญี่ปุ่นนั้นแข็งแกร่งอย่างน่าทึ่งมาก เมื่อคิดได้ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงแอบไปซื้อข้าวกินที่ร้านมินิมาร์ท Lawson อย่างสบายใจ

เคารพคนญี่ปุ่น และทุก ๆ คนที่อยู่ร่วมบนเส้นทางที่ข้าพเจ้าเดินผ่านจากใจ

ปพนศักดิ์ ละออ (ผู้แทนมูลนิธิที่นา)

In August 2011, the Asahi Art Festival (AAF), Japan organized the AAF Global Network Project. Creative leaders from seven countries in Asia were invited to visit and join in a dialogue with arts practitioners in the Tohoku area of Japan, which was stricken by an earthquake and tsunami in March 2011.

Related to this Project, the Japan Foundation co-organized an international conference, “Potential of a New Global Network” in cooperation with the Asahi Art Festival Executive Committee, on 21st August 2011 at JFIC Hall Sukura.

The participant from Thailand, Mr. Paphonsak La-or, artist and Vice Chairman of the Land Foundation in Chiang Mai (www.thelandfoundation.org) shared his experience of this trip with Japan Letter.

First, the Land Foundation would like to express its gratitude to the organizers of AAF study tour and all the organizations in Japan who gave us the opportunity to participate in this project. We are honored to have had this chance to visit and gain some insight into the situation in Japan after the earthquake and tsunami.

As the representative of the Land Foundation, I would like to share my thoughts on the tsunami and the situation after that, including all the activities undertaken to restore Japan. This report is based on what I felt as I made the trip. Perhaps because of the limitations of my English skills, which prevented me from being able to understand all the information given to me during the study tour, I hope that I have not in any way created any misunderstanding, and if I have, please accept my apologies.

On the day that the tsunami hit Japan, people in Thailand were shocked to learn of the incident. I did feel the earthquake but I didn't think that there would be any serious consequences until I learnt that there had been a tsunami. Shortly after these two events, I noticed that the climate in Thailand had changed suddenly – it was cold and it rained continually for many days.

My sympathy for those people in Japan who suffered moved me tremendously. The coldness and rain which was prolonged during that period were the only things which linked my feelings to the people in Japan. I watched the situation unfold and saw assistance arrive in Japan from many people around the world. I was one of those tried to help. As I received more information on this incident, I began to feel more depressed but then one day I received a

message that said: “Everything will be okay in the end, if it’s not okay it’s not the end.” This simple sentence snapped me out of my sadness and made me able to see the truth and understand that what was happening was part of the process of change, and that everyone was living in it. This sentence has also lifted my spirit in other difficult situations as well.

Later on I was able to visit Japan to listen at first hand and experience what was happening there, particularly the country’s reconstruction efforts. I was impressed with people’s stoicism in the face of trouble. What I mean is, they were not shaken by what had happened. On contrary, they still stood firm as if they understood and accepted it. Even though we were receiving information that said the situation was getting worse, I realized that the Japanese people were ready to face any situation bravely; they could inspire people around the world.

Regarding efforts undertaken to restore Japan, in many interesting activities; for example, there was an activity which gathered local people from one area and people from outside that area to play music together, in a way which was similar to an orchestra. When I looked into their eyes, I could see clearly that the music played at that moment embraced everyone as if it was the centre of all their hearts.

While traveling there, a voice in my heart often called me to get emotionally closer to what was happening. However, I couldn’t help but feel that being on a tour, I was just an observer. This was different to how I had been in Thailand when I felt the sudden coldness. Happily, this call in my heart was fulfilled one day when I traveled with my friends to visit a Korean community. While visiting and observing the damage in that community, my Hong Kong friend and I walked up to the fifth floor of the damaged building and there was an earthquake. At first my friend and I thought that it might be just the wind, but it started to get stronger and stronger and lasted for minutes. I couldn’t explain my feelings at that moment, and my mind was blank. When the earthquake stopped, I recovered and my heart was filled with joy. But this tiny event was nothing compared to what had happened to the Japanese, although it did make us understand the nature more. If I were asked to explain my feelings after I experienced that earthquake, I would

say they are contained in the lyrics of the song “Spirited Away” - “even the shattered glass can reflect a new self.” Living among the destruction of the crisis could make us see ourselves more clearly and this was the thing filled my heart and connected me to Japanese people again, although it happened from something unexpected.

Once again, my Hong Kong friend offered to take me somewhere, this time to see a public park where homeless people lived in Tokyo. It is a big community and although it doesn’t contain any big buildings, it’s big in the sense that there are many people living there. I was quite shocked to see them all because it was a bit different to the typical image of modern Japanese that we often see. I didn’t have much idea about this situation even though we also had the same situation in Thailand; maybe there were even more, it’s difficult to say. On my way back to attend a discussion at the Japan Foundation, I saw small tufts of grass growing up in the cracks on the concrete road. Suddenly I realized that the life of homeless people in the park should mean something to other people in one way or another, the same as the small shrubs and grass which grow up through the cracks of the concrete road. Maybe the things we think are important could turn out to be useless and the useless could turn out to be something of great importance.

On our last day there was lively discussion with many ideas from the different groups of people who attended the activities. Some ideas were really interesting. I didn’t have many suggestions to offer on the direction of the ongoing reconstruction activities in Japan because I had witnessed how capable and strong the Japanese people were in their efforts to recover from disaster. With that idea in mind, I cheerfully went down the road to buy a meal at Lawson’s store.

With respect to all those Japanese people who shared the road that I walked.

Paphonsak La-or,
representative of the Land Foundation

รอยอดีตที่ “มินามาตะ”

เรื่อง/ภาพ สุเจน กรรพฤทธิ์

เมืองมินามาตะในปัจจุบัน ปลองควันที่เห็นคือโรงงานของบริษัทชิโสซึ่งยังคงอยู่ในเมืองและเปลี่ยนชื่อเป็น JNC

ต้นฤดูหนาว ปลายปี พ.ศ. 2554/ ค.ศ. 2011 เมืองที่อยู่ตรงหน้าผม ไม่ได้สร้างความผิดหวังหรือสมหวังอะไร หรือจะว่าไป ผมแทบไม่มีจินตนาการ หรือภาพความทรงจำใด ๆ เกี่ยวกับเมืองตรงหน้านี้เลย

มินามาตะ...

นี่คือเมืองเดียวกันกับที่คนรุ่นผมรู้จักในแบบเรียนสมัยประถม-มัธยม ราวช่วงทศวรรษที่ 1990 เมืองซึ่งหนังสือเล่าไว้สั้น ๆ ว่าโด่งดังไปทั่วโลกจากความผิดพลาดในการประกอบอุตสาหกรรมของโรงงานแห่งหนึ่งจนส่งผลให้สารปรอทรั่วไหลออกสู่ธรรมชาติ ทำให้ประชาชน และสัตว์เลี้ยงจำนวนมากล้มตายอย่างลึกลับด้วยโรคที่ได้รับการขนานนามตามชื่อเมืองว่า “มินามาตะ”

ข้อมูลที่ได้รับมาเมื่อตอนอายุ 11 ปี มีอยู่เท่านั้น

จนเมื่อมาถึงเมืองนี้จริง ๆ ก็พบว่า “มินามาตะ” อยู่ภายใต้เขตปกครองจังหวัดคุมาโมโตะ (Kumamoto Prefecture) ตั้งอยู่ทางภาคตะวันตกของเกาะคิวชู หนึ่งในสี่เกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของญี่ปุ่น

เกาะคิวชูตั้งอยู่ทางใต้สุดในบรรดา 4 เกาะ ส่วนเมืองมินามาตะ ตั้งอยู่ทางด้านตะวันตกของ

เกาะติดกับทะเลชิราฮามิซึ่งเป็นอ่าวเล็ก ๆ ที่เชื่อมต่อกับทะเลเหลือง

ตัวเมืองมินามาตะ เทียบได้กับอำเภอขนาดใหญ่ของไทยอำเภอหนึ่ง ดูเผิน ๆ ก็ไม่ต่างจากเมืองอื่น ๆ ในประเทศญี่ปุ่น ที่แม้จะต่างกันในเรื่องขนาด แต่โครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพไม่ว่าถนนหนทาง ระบบไฟฟ้า ประปา ฯลฯ ล้วนดีเยี่ยม จะแปลกไปบ้างก็แค่ผู้คนบางตา มีห้างสรรพสินค้า น้อยกว่า หากสิ่งที่ได้มาทดแทนคือธรรมชาติอันสวยงาม ความสงบเงียบของเมืองที่ด้านหลังอิงภูเขา ด้านหน้าหันออกสู่ทะเล

ทว่าภายใต้ภาพลักษณ์ของเมืองที่สงบเงียบสวยงาม เรื่องราวของ “โรคมินามาตะ” กลับแฝงฝังอยู่ในทุกอนุของเมือง และการเข้าร่วมโครงการ JENESYS ทำให้ผมเห็น “รอยอดีต” และ “รอยแผล” ที่ยังคงฝังตรึง ปรากฏอยู่ทั้งทางกายภาพและจิตใจของชาวเมืองมินามาตะจากรุ่นสู่รุ่น

เรื่องที่เหลือเชื่อ ก็คือ เรื่องเล่าของโรค “มินามาตะ” ที่สืบทอดย้อนกลับไปได้เกินกว่า 1 ศตวรรษ

สถานการณ์มีอยู่ว่า ย้อนกลับไปเมื่อต้นปี พ.ศ. 2451/ ค.ศ. 1903 (ตรงกับสมัยรัชกาลที่ 5

ของไทย) บริษัทชิโส คอร์ปอเรชั่น (Chisso Corporation) เข้าไปเปิดโรงงานปิโตรเคมีแห่งแรกในมินามาตะเพื่อผลิตเคมีภัณฑ์ และสินค้าทางเทคโนโลยีเพื่อป้อนให้ตลาดโลก โดยผลิตสารเคมีหลายชนิด ที่สำคัญคือ Acetaldehyde สารเคมีชนิดหนึ่งที่นิยมใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งกระบวนการผลิตต้องใช้สารปรอทเป็นตัวทำละลาย และเร่งปฏิกิริยา

ขณะนั้น ชิโสก้าวหน้าเข้าสู่ความเป็นหนึ่งในบริษัทยักษ์ใหญ่ของญี่ปุ่น มีส่วนอย่างยิ่งในการผลักดันเศรษฐกิจญี่ปุ่นให้เติบโตจนเป็นประเทศมหาอำนาจตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งแรก

สำหรับเมืองเล็ก ๆ อย่างมินามาตะ อาจกล่าวได้ว่าความเจริญของเมืองกว่าร้อยละ 80 มีที่มาจากกิจการของโรงงานบริษัทชิโส ทั้งยังเป็นที่มาของภาษีท้องถิ่นมากกว่าร้อยละ 50 อีกด้วย เพราะชาวเมืองเกือบครึ่งหนึ่ง ทำงานกับโรงงานแห่งนี้ ส่วนที่เหลือยังคงทำประมงซึ่งเป็นอาชีพดั้งเดิม

ยิ่งเวลาผ่านไป โรงงานเคมีก็ได้รับการขยายกำลังการผลิตอย่างต่อเนื่อง กิจการไปได้ดีแม้จะสะดุดไปบ้างในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 หลังสงครามชิโสยังคงสถานภาพบริษัทยักษ์ใหญ่เอาไว้ได้

ข้อมูลสถิติระบุว่า กำลังการผลิตของโรงงาน

แห่งนี้เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด ในปี พ.ศ. 2475/ ค.ศ. 1932 หรือช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 พวกเขาผลิตเคมีภัณฑ์ได้ 210 ตันต่อปี

19 ปีต่อมา - - คือในปี พ.ศ. 2494/ ค.ศ. 1951 กำลังการผลิตเพิ่มเป็น 6,000 ตันต่อปี

9 ปีถัดจากนั้น - - พ.ศ. 2503/ ค.ศ. 1960 กำลังการผลิตของพวกเขาเพิ่มขึ้นถึงจุดสูงสุดที่ 45,245 ตันต่อปี

อย่างไรก็ตาม กำลังการผลิตมหาศาลย่อมหมายถึงปริมาณสารปรอทที่เพิ่มแบบทวีคูณในกระบวนการผลิตซึ่งจะถูกถ่ายเทผ่านน้ำทิ้ง ลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติคืออ่าวชิรานูอิที่เป็นแหล่งประมงสำคัญของเมือง

การปล่อยน้ำปนเปื้อนสารปรอทนี้ ชิสโสะทำมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475/ ค.ศ. 1932

ซึ่งต่อมาคือต้นตอของ “โรคมินามาตะ” ที่เรารู้จักกันดีในปัจจุบัน

เมษายน พ.ศ. 2499/ ค.ศ. 1956

โรคมินามาตะถูกค้นพบเป็นครั้งแรกหลังจากที่เด็กผู้หญิงตัวเล็ก ๆ คนหนึ่งถูกส่งเข้าโรงพยาบาล ในโรงงานบริษัทชิสโสะ หลังจากนั้นไม่นานน้องสาวของเธอก็ถูกส่งเข้าโรงพยาบาลด้วยอาการคล้ายกัน

แพทย์พบว่าเธอเป็นโรคประหลาดไม่สามารถควบคุมการเคลื่อนไหวของอวัยวะต่าง ๆ ได้ มีการรายงานเรื่องนี้ไปที่สำนักงานสาธารณสุขท้องถิ่น หลังจากนั้นรัฐบาลท้องถิ่นพยายามสืบหาสาเหตุ โดยพวกเขาพบอาการแบบเดียวกันในสัตว์เลี้ยงจำพวกแมวและหมู ซึ่งล้มตายลงบริเวณรอบบ้านคนไข้

ในช่วงนั้น ยังมีการนำผู้ป่วยหลายรายไปที่โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยคุมาโมโตะซึ่งอยู่ในตัวจังหวัด โดยมีการตั้งคณะแพทย์เพื่อสืบหาสาเหตุ พวกเขายังพบอีกว่าคนไข้หลายรายมีอาการทรุดหนักอย่างรวดเร็ว มีอาการทางเส้นประสาท คือสั่นที่มือ แขน ขา บางรายสูญเสียการมองเห็น และในที่สุดก็เสียชีวิต

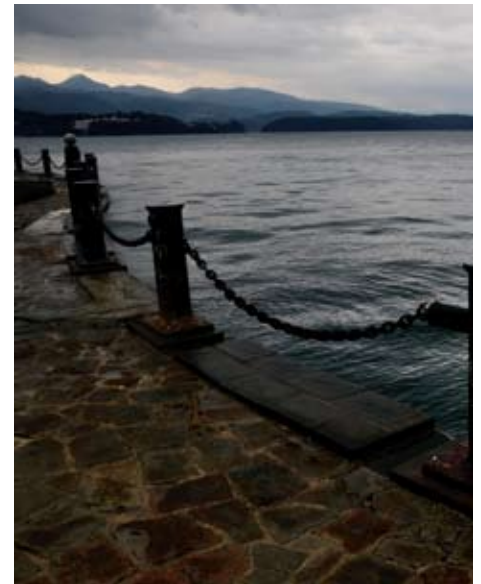
ในปีนั้นมีผู้ป่วย 40 รายที่ได้รับการยืนยันว่าเป็นโรคมินามาตะ มีผู้เสียชีวิตทั้งหมด 16 ราย

คณะแพทย์ประกาศว่า โรคนี้อาจเกิดจากการรับสารปรอทจากการบริโภคอาหารทะเล นั่นหมายถึงโรงงานชิสโสะกลายเป็นผู้ต้องสงสัยหลักในทันที

ถึงปี พ.ศ. 2503/ ค.ศ. 1961 มีการค้นพบสารปรอทปนเปื้อนในแหล่งน้ำธรรมชาติของเมืองอย่างชัดเจน ทว่าบริษัทชิสโสะนอกจากจะไม่ให้ความร่วมมือกับคณะแพทย์ที่สืบหาสาเหตุแล้วยังหันไปใช้วิธีการเปลี่ยนตำแหน่งระบายน้ำปนเปื้อนเสียใหม่จากกระบายโดยตรงสู่ทะเลมาเป็นระบายลงแม่น้ำมินามาตะที่เป็นแม่น้ำสายหลักของเมือง

ผลคือโรคประหลาดนี้ขยายวงกว้างมากขึ้น และทำความเสียหายกับระบบนิเวศของแม่น้ำอย่างกว้างขวาง

ขณะนั้น นายแพทย์ท่านหนึ่งของโรงงานทนเห็นสภาพนี้ไม่ไหว และต้องการรู้ความจริง จึงตัดสินใจค้นหาสาเหตุด้วยตัวเอง โดยทดลองเอาอาหารทะเลไปให้แมวที่สุขภาพดีกิน ผลคือแมวป่วยและเสียชีวิตด้วยอาการคล้ายกับที่เกิดในมนุษย์ ทว่าเมื่อทางบริษัทรู้เข้าก็สั่งให้นายแพทย์คนนั้นหยุด

ทะเลชิรานูอิ ปัจจุบันการปนเปื้อนสารปรอทในน้ำจางลงแล้ว และมีการสร้างอนุสรณ์สถานรำลึกถึงเหยื่อของโรคมินามาตะขึ้นบริเวณชายหาด

ทดลองและหันเหความสนใจของหน่วยงานตรวจสอบจากภายนอกโดยให้เงินทุนวิจัยหาสาเหตุในเรื่องอื่น ๆ มากกว่าจะพุ่งเป้าไปที่ของเสียซึ่งโรงงานปล่อย

ระหว่างนั้นในญี่ปุ่นสินค้าจำพวกอาหารจากเมืองมินามาตะได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง เพราะขายไม่ได้เนื่องจากคนพื้นที่อื่นต่างหวาดกลัวโรคกลับที่ยังไม่พบสาเหตุ และเข้าใจว่ามันสามารถติดต่อได้ ส่งผลให้ชาวประมงขาดรายได้และมีปัญหาในการประกอบอาชีพอย่างรุนแรง

เมื่อปัญหาลุกลามมากขึ้น การประท้วงก็เริ่มขึ้นทั้งในส่วนของกลุ่มชาวประมง และคนไข้ ทั้งสองกลุ่มแยกกันเดินขบวนประท้วงบริษัทชิสโสะกับรัฐบาลท้องถิ่นที่เมืองคุมาโมตะ และรัฐบาลกลางที่กรุงโตเกียว

การเจรจาเกิดขึ้นหลายครั้ง ในที่สุดชิสโสะก็ยอมจ่ายเงินชดเชยให้ผู้ที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการของกระทรวงสาธารณสุข และสวัสดิการสังคม ซึ่งจะตรวจสอบก่อนว่าเป็นผู้ป่วยจากกิจกรรมของโรงงานจริง และยอมติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียที่ปล่อยจากโรงงาน

ในส่วนของเทศบาลเมือง มีการทำความสะอาดพื้นที่อ่าวชิรานูอิ และลอกแม่น้ำมินามาตะเพื่อกำจัดสารปรอท โคลนที่ลอกมาจากกันแม่น้ำและทะเลถูกนำไปเก็บในตู้คอนเทนเนอร์ ในที่สุดเมื่อชิสโสะหยุดกิจการในพื้นที่ส่วนที่ติดกับชายทะเลลง คอนเทนเนอร์เหล่านี้ก็ถูกนำไปฝังใต้บริเวณดังกล่าวพร้อมกับการเกิดขึ้นของสวนสาธารณะ “Eco-Park” และอนุสรณ์สถานที่รำลึก

ป้ายวิญญาณของผู้เสียชีวิตจากโรคมินามาตะบนหิ้งพระในอาคารสำนักงานของ Soshisha องค์การเอกชนซึ่งทำงานกับผู้ป่วยโรคมินามาตะ และเผยแพร่เรื่องราวที่เกิดขึ้นในเมืองนี้อย่างแข็งขันมาจนถึงปัจจุบัน

บริเวณใต้พื้นดินของสวนสาธารณะ Eco-Park แห่งนี้ มีตู้คอนเทนเนอร์บรรจุโคลนปนเปื้อนสารปรอทที่เก็บรักษาไว้เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ถึงผู้เสียชีวิตในเวลาต่อมาบนพื้นที่เหนือจุดฝัง
คอนเทนเนอร์เหล่านั้น

ปี พ.ศ. 2554/ ค.ศ. 2011

ผมอยู่ที่มินามาตะ และพบว่าผลจากเหตุการณ์
เหล่านั้นยังคงดำรงอยู่

ผลที่เห็นชัดคือเรื่องจิตใจ ในช่วงที่ผู้ป่วย
เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ชาวเมืองต่างหวาดระแวง
กันและกัน โดยเฉพาะคนทำงานในโรงงาน กับผู้ป่วย
ซึ่งบางคนอยู่ในครอบครัวเดียวกัน ยังไม่นับความ
รู้สึกของคนเมืองอื่นที่ไม่คบหา ไม่อยากแต่งงานกับ
คนมินามาตะเพราะกลัวติดโรคประหลาด

กับตัวผู้ป่วยเอง พวกเขาทรมาณมากกว่าคน
ปกติหลายเท่า เพราะนอกจากต้องต่อสู้กับโรค
ร้ายแล้ว ยังต้องต่อสู้กับความไม่เข้าใจของคนอื่นที่
มองพวกเขาเป็นตัวประหลาด แม้ช่วงหลายสิบปีที่
ผ่านมามีมาตรการเยียวยาจากทางการ ทว่าก็ยังไม่
ทั่วถึง ด้วยยังมีผู้ป่วยที่อาการของโรคเพิ่งปรากฏขึ้น
ในภายหลังอีกมาก คนเหล่านี้ต้องต่อสู้ให้รัฐบาล
รับรองความเจ็บป่วยของพวกเขาเพื่อให้ได้รับค่า
ชดเชยและต้องอยู่กับโรคร้ายไปตลอดชีวิต

บริษัทซิสโอสแม้นียอมจ่ายเงินชดเชยผ่าน
กระบวนการต่าง ๆ ของรัฐบาลญี่ปุ่น ถึงวันนี้พวก
เขายังไม่ยอมกล่าวคำว่า “ขอโทษ” กับเหยื่อ และ

ญาติพี่น้องของเหยื่อที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์
ครั้งนั้นแม้แต่ครั้งเดียว

แน่นอน มีความพยายามฟื้นฟูจิตใจชาวเมือง
ด้วยกระบวนการต่าง ๆ อาทิ สร้างชุมชนอย่าง
ยั่งยืนด้วยกระบวนการ Jimotogaku ที่เน้นการ
พึ่งตนเองของชุมชน และดึงข้อดีของชุมชนออกมา
สร้างพิพิธภัณฑ์เกี่ยวกับโรคมินามาตะเพื่อถ่ายทอด
ความรู้สู่คนรุ่นต่อไป สร้างอนุสรณ์สถานเพื่อรำลึก
ถึงเหยื่อ ที่สำคัญ คือไม่นานมานี้รัฐบาลท้องถิ่น
ตัดสินใจ “ขอโทษ” ชาวเมืองสำหรับเหตุการณ์ที่
เกิดขึ้น

แต่สำหรับชาวเมืองมินามาตะ หลายคนบอก
เราว่า ถ้าเลือกได้พวกเขาพยายามจะ “ลืม”
เรื่องราวของโรคมินามาตะมากกว่า

ข้อมูลล่าสุดที่รัฐบาลญี่ปุ่นเผยแพร่ในปี พ.ศ.
2544 มีผู้ป่วยที่ยืนยันว่าป่วยด้วยโรคมินามาตะแล้ว
2,265 ราย เสียชีวิตไปแล้ว 1,784 ราย และมากกว่า
10,000 คนได้รับค่าชดเชยจากผลกระทบที่เกิดขึ้น

ขณะอยู่ในมินามาตะ ผมทวนคิดถึงกรณี
คล้ายกันที่เกิดขึ้นในเมืองไทย ไม่ว่าที่นิคม
อุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง ที่อำเภอ
แกลง จังหวัดสระบุรี ซึ่งผลการเยียวยาประชาชน
ในพื้นที่แยกว่ามาก

ทว่า สิ่งหนึ่งที่เหมือนกันคือ สถานการณ์
หลายอย่างแทบจะเดินตามบทที่เมืองมินามาตะเจอ
มาแล้ว

ความรู้สึกเดียว ณ ตอนนั้นคือ กรณีแบบ
“มินามาตะ” ไม่ไกลตัวคนไทย และถ้าเราไม่
เรียนรู้จาก “รอยอดีตของมินามาตะ” คงจะมี
“มินามาตะ” เกิดขึ้นอีกหลายแห่งในเมืองไทย

และถ้าเกิดขึ้น คราวหน้า “มินามาตะ”
อาจอยู่ประชิดรั้วบ้านของคุณก็เป็นได้

เกี่ยวกับผู้เขียน:

สุเจน กรรพฤทธิ์ เป็นชาวกรุงเทพฯ จบด้าน
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษาจากมหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ เริ่มงานเขียนและงานสื่อ ในปี 2547
เริ่มเขียนงานให้แก่นิตยสารสารคดี ตั้งแต่ปี
2550 โดยเขียนบทความเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
ประวัติศาสตร์ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
เป็นหลัก

Tracing the Past in Minamata

By Sujane Kanparit

In late November, 2011 I arrived in Minamata City. For me this was the first time since I learnt the word “Minamata” word from my teacher in secondary school. Many Thais know this word only in relation to diseases caused by mercury poisoning.

Minamata is the name of city in Kumamoto Prefecture. It is located on the west of Kyushu Island in southern Japan.

The story of ‘Minamata disease.’

In 1903, the Chisso Corporation founded the first chemical factory in Minamata. The factory became a cornerstone of Minamata’s economy, and employed more than half of the working population, boosting tax revenue for the local government.

In the production process Chisso used mercury as a catalyst and to produce different chemical products. From 1932, all the waste water the factory produced was released directly into the sea. After World War II, Chisso expanded the factory and continued to release more and more waste water into the sea.

‘Minamata disease’ was first discovered in 1956 after a little girl entered hospital with peculiar symptoms; shortly after that many people found that some cats and pigs had exactly the same symptoms as the little girl.

In 1961, a team of investigators from the prefectural government confirmed the existence of mercury contamination in natural water sources. Unfortunately, the Chisso Corporation did not cooperate with the investigation. In fact, the company continued to release contaminated water but instead of using the beach, the company released its waste water into the Minamata River. This action widely damaged the town’s eco-system.

Protests by fishermen and others suffering from mercury poisoning spread around the town, then later moved to Tokyo where the Chisso Corporation’s headquarters were located. And so began a long legal struggle for compensation from the company and government. After many decades, the Chisso Company was forced to pay compensation to the victims. But the

Memorial ceramic dolls made to honor the fish and other aquatic animals that died from Minamata disease.

physical and psychological effects continue to haunt the city and its citizens.

Many local social workers have tried to help through the use of the “jimotogaku” process in many villages, which aims for improve the quality of life of villagers by living in a sustainable way.

The good news is that several years ago, the previous mayor apologized to the victims and Minamata’s citizens. Nonetheless, some people do still discriminate against people from Minamata. They are afraid of being associated with anything to do with Minamata disease. Moreover, many victims are unable to benefit from the compensation process because they show few symptoms. And perhaps most tragic of all, some houses have been divided, maybe because grandfather is a fisherman and his son works for Chisso.

This trip has taught me a very serious lesson: We must learn from the terrible consequences of the Minamata case or maybe one day they will happen closer to home.

Mr. Sujane Kanparit

Documentary writer (Sarakadee [Feature] Magazine)

Born in Bangkok. Graduated from Thammasat University (Southeast Asian Studies). Began writing/journalism in 2004. Previously worked at Manager Daily newspaper. He has been working at Sarakadee magazine since 2007, mainly writing articles on the environmental, history, and international relations.

Factory waste water release point: at this spot is a memorial shrine to honor the people who passed away.

NOTICE

กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมในช่วงต้นปี 2555 – รายละเอียดโปรดติดตามได้จากเว็บไซต์ของเจแปนฟาวนด์ชั่นที่ www.jfbkk.or.th หรือ www.facebook.com/jfbangkok หรือ twitter @JFBKK

Arts and Cultural Events presented by the Japan Foundation, Bangkok in early 2012!

Follow our news at www.jfbkk.or.th / www.facebook.com/jfbangkok / twitter @JFBKK

Sweet Arts – Wagashi

บรรยายและสาธิตการทำขนมหวาน วากาชิ โดยช่างฝีมือในการทำขนมจากญี่ปุ่น
Wagashi lecture and demonstration.

Japanese craftsmen introduce the culture and techniques of making traditional sweets.

วันเวลา: 11-12 กุมภาพันธ์ 2555

On 11th – 12th February 2012

การแสดงดนตรีจากวง AUN

AUN – Contemporary Taiko Performance

คู่พี่น้องฝาแฝด เรียวเฮอิและโคเฮอิ อินะอุเอะ การแสดงดนตรีพื้นเมืองญี่ปุ่น ทั้งกลองไทโกะ ซามิเซ็น และชลุ้ฟุเอะ ซึ่งได้รับการประยุกต์และผสมผสานกับดนตรีสมัยใหม่

Twin brothers, Ryohei & Kohei Inoue will bring contemporary Japanese music, featuring Taiko, Shamisen and Fue to Thailand.

วันเวลา: เดือนกุมภาพันธ์ 2555

Coming in February 2012

ละครคน-หุ่นยนต์ เรื่อง “ซาโยนาระ” Android-Human Theater “Sayonara”

ครั้งแรกที่คนและหุ่นยนต์จะแสดงร่วมกันบนเวทีละครเมืองไทย กำกับการแสดงโดย ศ. โอริสะ ฮิระตะ จากมหาวิทยาลัยโอซาก้า โดยละครเรื่องจัดร่วมกับคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

The first time, robots and humans will share the same stage in this play, directed by Prof. Hirata Oriza of Osaka University, and co-organized with Chulalongkorn University

วันเวลา: เดือนมีนาคม 2555

Coming in March 2012

นิทรรศการเกี่ยวกับการรับมือภัยพิบัติ

น้ำท่วม/แผ่นดินไหว จัดร่วมกับ TCDC (Thailand Creative and Design Center) และ NPO Plus Arts

Disaster + Design Exhibition – for floods in Thailand / Earthquakes in Japan

Showcasing creative designs for disaster prevention and preparedness, co-organized with TCDC (Thailand Creative and Design Center) and NPO Plus Arts

วันเวลา: เดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 2555

Coming in July – August 2012

เวทีสัมมนาสาธารณะ เรื่อง “แบ่งปันประสบการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติระหว่างญี่ปุ่น-ไทย”
วันเสาร์ที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2555
เวลา 09.00 – 12.00 น. ห้อง ร. 103
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ท่าพระจันทร์

ศูนย์ดิเรกชยานาม คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ภายใต้การสนับสนุนของเจแปนฟาวนด์ชั่น กรุงเทพฯ จะจัดให้มีเวทีสัมมนาสาธารณะในหัวข้อ “แบ่งปันประสบการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติระหว่างญี่ปุ่น-ไทย” วันเสาร์ที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2555 ณ ห้อง ร. 103 คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติ ทั้งก่อนและหลังประสบภัยในระยะสั้นและระยะยาว อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาจิตวิสัยร่วมกันระหว่างนักวิชาการชาวไทยและชาวญี่ปุ่นในอนาคต

ท่านที่สนใจการสัมมนาในครั้งนี้ สามารถสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ ศูนย์ดิเรกชยานาม คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หมายเลขโทรศัพท์ 02-613-2309

Public Seminar on “Sharing Experience of Natural Disasters between Japan and Thailand”, 28th January 2012 (Sat.), Room 103, Faculty of Political Science, Thammasat University

Direk Jayanam Center, Faculty of Political Science, Thammasat University, under the partial support of the Japan Foundation, will organize the public seminar entitled “Sharing Experience of Natural Disasters Between Japan and Thailand”, on 28th January 2012 (Sat.) from 09:00 – 12:00 at Room 103, Faculty of Political Science, Thammasat University Main Campus.

The purposes of the seminar are to share experience and knowledge related to crisis management, in particular natural disaster, in both short and long term, including post crisis management and crisis prevention and to develop research questions and collaborative research projects between Japanese and Thai scholars.

Everyone interested in this timely topic is highly welcome to attend the seminar. The language will be English and Thai with no translations. For further details, please contact Direk Jayanam Center, Faculty of Political Science, Thammasat University, Tel: 02-613-2309

นิทรรศการตุ๊กตาญี่ปุ่น The Dolls of Japan Exhibition

กรุงเทพฯ

วันเวลา: 12-23 ตุลาคม 2554

สถานที่: คริสตัล ดีไซน์ เซ็นเตอร์
อาคาร D

เชียงใหม่

วันเวลา: 4-30 พฤศจิกายน 2554

สถานที่: หอนิทรรศการศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นครศรีธรรมราช

วันเวลา: 9 ธันวาคม 2554 – 14 มกราคม 2555

สถานที่: หอศิลป์ร่วมสมัยเมืองคอน
อุทยานการเรียนรู้เมืองนครศรีธรรมราช

การประชุมวิชาการระดับชาติของเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษาในประเทศไทยครั้งที่ 5 “ญี่ปุ่นศึกษากับการพัฒนาที่ยั่งยืน”

คณะกรรมการเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษาแห่งประเทศไทย (Japanese Studies Network - Thailand) ร่วมกับแผนกวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ภายใต้การสนับสนุนของเจแปนฟาวนด์ชัน ได้จัดให้มีการประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 5 ในหัวข้อ “ญี่ปุ่นศึกษากับการพัฒนาที่ยั่งยืน (Japanese Studies and Sustainable Development)” เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนผลงานทางวิชาการระหว่างนักวิจัย อาจารย์ และนักศึกษาระดับปริญญาโททางด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมนำเสนอบทความกว่า 150 คนทั่วประเทศ

วันเวลา: 20- 21 ตุลาคม 2554

สถานที่: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต

โครงการบรรยายพิเศษญี่ปุ่นศึกษา หัวข้อ “ญี่ปุ่นหลังภัยพิบัติกับการก้าวเข้าสู่อนาคตใหม่”

เจแปนฟาวนด์ชัน กรุงเทพฯ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยสังคมอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี และสถาบันเอเชียศึกษา สถาบันวิจัยสังคม และศูนย์ศึกษาสันติภาพและความขัดแย้ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จัดการบรรยายพิเศษ (เรียนรู้ประสบการณ์จากญี่ปุ่นสู่ไทย) เรื่อง “ญี่ปุ่นหลังภัยพิบัติกับการก้าวเข้าสู่อนาคตใหม่” โดยเรียนเชิญ ศาสตราจารย์ ดร. เอจิ โอกูมะ (Prof. Dr. Eiji Oguma) จากมหาวิทยาลัยเคียวโอ (Keio University) ประเทศญี่ปุ่น ผู้มีประสบการณ์ และผลงานวิจัยด้านประวัติศาสตร์สังคมวิทยา อัตลักษณ์ สังคม และความเป็นตัวตนของคนญี่ปุ่น มาบรรยายเพื่อเผยแพร่ความรู้ ด้านประวัติศาสตร์และพลวัตการเปลี่ยนแปลงทางสังคมญี่ปุ่นจากอดีตถึงปัจจุบันอันเป็นผลมาจากเหตุการณ์ภัยพิบัติที่ผ่านมา และนำเสนอมุมมองการก้าวข้ามวิกฤตดังกล่าวของญี่ปุ่นสู่อนาคตใหม่ ตลอดจนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์กับผู้เข้าฟังการบรรยายเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และทิศทางการพัฒนาในประเทศไทย ภายหลังจากเหตุการณ์อุทกภัยครั้งใหญ่ที่เพิ่งผ่านพ้นไป ซึ่งการบรรยายทั้ง 2 แห่งนั้นได้รับความสนใจจากผู้เข้าร่วมมากกว่า 70 คน

วันเวลา 21 ตุลาคม 2554 และ 25 ตุลาคม 2554

สถานที่: ห้องประชุมดอกจาน 4 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
และห้องประชุมศูนย์ศึกษาสันติภาพ และความขัดแย้ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Recommended Books & DVDs

ห้องสมุดเจแปนฟาวน์เดชั่น ตั้งอยู่ที่ ชั้น 10 อาคารเสริมมิตร ถนนอโศกมนตรี
เวลาเปิดทำการ: วันจันทร์ – วันศุกร์ 09.00-19.00 น. / วันเสาร์ 9.00 – 17.00 น.

BOOKS

Book: ทำใจดี! ห้องที่รักสุด ๆ
Author: เคียวโกะ อิกะตะ เขียน /
ทินภาส พาทะนิชัย แปล
Publisher: สำนักพิมพ์อินสปายร์ / 2010

Book: ทำใจดี! อยากหุ่นดีที่เขาบ้าง
Author: เคียวโกะ อิกะตะ เขียน /
ทินภาส พาทะนิชัย แปล
Publisher: สำนักพิมพ์อินสปายร์ / 2010

Book: ทำใจดี! อยากจัดห้องให้เนียบ ๆ
Author: เคียวโกะ อิกะตะ เขียน /
ทินภาส พาทะนิชัย แปล
Publisher: สำนักพิมพ์อินสปายร์ / 2010

Book: ผู้ช่วยมืออาชีพที่เจ้านายทุกคนค้นหา 1
Author: TREND-PRO Co., Ltd. เขียน /
อังคณา รัตนจันทร์ แปล
Publisher: สำนักพิมพ์อินสปายร์ / 2009

Book: ผู้ช่วยมืออาชีพที่เจ้านายทุกคนค้นหา 2
Author: TREND-PRO Co., Ltd. เขียน /
ขวัญนุช คำเมือง แปล
Publisher: สำนักพิมพ์อินสปายร์ / 2009

Book: โชความลับของโดเรมอน
Author: Shogakukan Doraemon-room
เรียบเรียง / อังคณา รัตนจันทร์ แปล
Publisher: สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ / 2010

Book: อะนิเมะ คลาสสิก
Author: นายแพทย์ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์
Publisher: สำนักพิมพ์มติชน / 2006

Book: ครีวหารษา จากปลาร้าถึงวาซาบิ
(My life as a cook)
Author: อิมิโตะ ณ เกียวโต
Publisher: สำนักพิมพ์มติชน / 2009

DVDS

Movie: 運命じゃない人 A Stranger of Mine
Director: Uchida Kenji
Company: The Klock Worx / 2004

Movie: カミュなんて知らない
Kamyu Nante Shiranai
Director: Yanagimachi Mitsuo
Company: SPO Entertainment / 2006

Movie: メゾン・ド・ヒミコ House of Himiko
Director: Inudou Isshin
Company: Asmik / 2005

Movie: 嫌われ松子の一生
Memories of Matsuko
Director: Nakajima Tetsuya
Company: Amuse Soft Entertainment / 2006

Movie: 博士の愛した数式
The Housekeeper and the Professor
Director: Koizumi Takashi
Company: Amuse Soft Entertainment / 2006

Movie: 明日の記憶 Memories of Tomorrow
Director: Tsutsumi Yukihiro
Company: Toei / 2006

Movie: かめ食堂 Kamome Shokudou
Director: Ogigami Naoko
Company: Vap.Inc. / 2006

Movie: いつか読書する日
Itsuka Dokusho Suru Hi
Director: Ogata Akira
Company: Amuse Soft Entertainment / 2005

JANUARY: *New Arrival*

Fri. 6th Jan. 2012 18:30
Penguins in the Sky – Asahiya Zoo
 (旭山動物園物語)
 ペンギンが空をとぶ 2009
 สวนสัตว์อาซากิยามา เพนกวินจะโบยบิน
 Directed by MAKINO Masahiko
 (マキノ雅彦)
 112 mins.

Sat. 7th Jan. 2012 15:00
Ballad
 (Ballad 名もなき恋のうた) 2009
 ลัมพันธ์สองภาพ
 Directed by YAMAZAKI Takashi
 (山崎貴)
 132 mins.

FEBRUARY: *Family*

Fri. 3rd Feb. 2012 18:30
All about Our House
 (みんなの家) 2001
 บ้านของทุกคน
 Directed by MITANI Koki
 (三谷幸喜)
 115 mins.

Sat. 4th Feb. 2012 15:00
My Darling is a Foreigner
 (ダーリンは外国人) 2010
 ปังรักข้ามขอบฟ้า
 Directed by UEKAZU Aki
 (宇恵和昭)
 100 mins.

Fri. 13th Jan. 2012 18:30
Happy Flight
 (ハッピーフライト) 2008
 เที่ยวบินมหาสนุก
 Directed by YAGUCHI Shinobu
 (矢口史靖)
 103 mins.

Fri. 20th Jan. 2012 18:30
Kappa: A River Goblin and Sampei
 (カッパの三平) 1993
 กับปะ และ ซัมเป้
 Directed by HIRATA Toshio
 (平田敏夫)
 90 mins.

Fri. 10th Feb. 2012 18:30
The Family Secret
 (ひき逃げファミリー) 1992
 ความลับในครอบครัว
 Directed by MIZUTANI Toshiyuki
 (水谷俊之)
 100 mins.

Fri. 17th Feb. 2012 18:30
Wait and See
 (あ、春) 1998
 อ้า...ฤดูใบไม้ผลิ
 Directed by SOMAI Shinji
 (相米慎二)
 100 mins.

Sat. 21st Jan. 2012 15:00
Noriben - the recipe for fortune
 (のんちゃんのみ弁) 2009
 ข้าวกล่องหน้ายิ้มของแม่
 Directed by OGATA Akira
 (緒方明)
 107 mins.

Fri. 27th Jan. 2012 18:30
Osaka Hamlet
 (大阪ハムレット) 2008
 โอซาก้าแฮมเล็ท
 Directed by MITSUISHI Fujiou
 (光石富士朗)
 107 mins.

Sat. 18th Feb. 2012 15:00
Helen the Baby Fox
 (子ぎつねヘレン) 2006
 เธอชื่อเฮเลน
 Directed by KOUNO Keita
 (河野圭太)
 108 mins.

Fri. 24th Feb. 2012 18:30
Moving
 (お引越し) 1993
 ย้ายบ้าน
 Directed by SOMAI Shinji
 (相米慎二)
 124 mins.

MARCH: *Springs*

Fri. 2nd Mar. 2012 18:30
Song of the Spring Pony
 (春駒のうた) 1985
 บทเพลงแห่งฤดูใบไม้ผลิ
 Directed by KOUYAMA Seijiro
 (神山征二郎)
 108 mins.

Sat. 3rd Mar. 2012 15:00
Touch
 (タッチ) 2005
 ยอดรักนักกีฬา
 Directed by INUDO Isshin
 (犬童一心)
 115 mins.

Fri. 9th Mar. 2012 18:30
A Distant Cry From Spring
 (遥かなる山の呼び声) 1980
 เสียงเพรียกจากขุนเขา
 Directed by YAMADA Yoji
 (山田洋次)
 124 mins.

Fri. 16th Mar. 2012 18:30
First Love
 (はつ恋) 2000
 รักแรก
 Directed by SHINOHARA Tetsuo
 (篠原哲雄)
 115 mins.

Fri. 23rd Mar. 2012 18:30
Bu-su
 (BU・SU) 1987
 ชู้เห่
 Directed by ICHIKAWA Jun
 (市川準)
 95 mins.

Fri. 30th Mar. 2012 18:30
Kaza-Hana
 (風花) 2001
 คาซา-ฮานะ
 Directed by SOMAI Shinji
 (相米慎二)
 116 mins.

JAPAN FOUNDATION

เจแปนฟาวนด์ชั่น กรุงเทพฯ เป็นสำนักงานสาขาของเจแปนฟาวนด์ชั่นซึ่งได้รับการก่อตั้งโดยรัฐบาลญี่ปุ่นในปี พ.ศ. 2515 มีจุดประสงค์เพื่อดำเนินงานแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทยอย่างเต็มรูปแบบ พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์กับองค์กรและบุคคลต่างๆ ที่มีบทบาทที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม

ญี่ปุ่นสาร เป็นเอกสารที่แจกจ่ายโดยไม่คิดมูลค่า ให้แก่บุคคลหรือองค์กรที่มีความสนใจในวัฒนธรรมญี่ปุ่น และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศ ท่านสามารถเปิดดูญี่ปุ่นสารได้ที่เว็บไซต์ www.jfbkk.or.th

The Japan Foundation, Bangkok serves as a liaison office of the Japan Foundation, established by the Japanese government in 1972, to assist in its full implementation of cultural exchanges between Thailand and Japan as well as to create networks with affiliated cultural organizations and individuals in Thailand.

Japan Letter is distributed free of charge to individuals and organizations interested in Japanese culture and international cultural exchange. Japan Letter can also be read on site at www.jfbkk.or.th

@JFBKK

www.facebook.com/jfbangkok

คุณอยากอ่านอะไรในญี่ปุ่นสาร? คุณคิดเห็นอย่างไรกับญี่ปุ่นสาร?
 โปรดส่งคำแนะนำและความคิดเห็นของคุณมาได้
 What do you want to read about and see in Japan Letter?
 Please send your suggestion and comment to:
 Email: japanletter@jfbkk.or.th
 Tel: 02 260 8560-4 Fax: 02 260 8565

The Editor of Japan Letter
 The Japan Foundation, Bangkok
 Serm Mit Tower 10th Fl. 159 Sukhumvit Soi 21
 (Asokmontri Rd.), Bangkok 10110

Copyright 2012 The Japan Foundation, Bangkok All rights reserved.
 No reproduction or republication without written permission
 เจแปนฟาวนด์ชั่น กรุงเทพฯ เจ้าของลิขสิทธิ์ 2555 ห้ามนำส่วนใดส่วนหนึ่งจากหนังสือ
 เล่มนี้ไปเผยแพร่หรือพิมพ์ซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร

DVD Sponsored by

